

Tilsynserklæring for skoleåret 2022/2023 for Syddjurs Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 701006	Skolens navn: Syddjurs Friskole
----------------------	------------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Jens Mose

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
09-12-2022	9	Dansk	Humanistiske fag	Jens Mose
09-12-2022	5	Dansk	Humanistiske fag	Jens Mose
09-12-2022	6	Mat	Naturfag	Jens Mose
09-12-2022	3	Håndværk-design	Praktiske/musiske fag	Jens Mose
09-12-2022	5	musik	Praktiske/musiske fag	Jens Mose
09-12-2022	8	samfundsfag	Humanistiske fag	Jens Mose
09-12-2022	9+7	Fysik-kemi	Naturfag	Jens Mose
09-12-2022	7	Historie	Humanistiske fag	Jens Mose
09-12-2022	8	engelsk	Humanistiske fag	Jens Mose
11-01-2023	4-9	Projekt "Det gode liv "	Humanistiske fag	Jens Mose
11-01-2023	4-9	Projekt "Det gode liv"	Naturfag	Jens Mose
06-06-2023	4-5	idræt	Praktiske/musiske fag	Jens Mose

06-06-2023	6	musik	Praktiske/musiske fag	Jens Mose
06-06-2023	6	hjemkundskab	Praktiske/musiske fag	Jens Mose
06-06-2023	8	Geografi	Naturfag	Jens Mose

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

11.1 Uddybning

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

12.1 Uddybning

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Tematikken berøres altid, hvor mødepunkter handler om elevers trivsel.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Punktet understreges ved enhver given lejlighed og pointen står nu klart for alle medarbejdere.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Mange forskellige forhold spiller en rolle for læringen i et pædagogisk miljø. I det følgende videregives og kommenteres nogle af disse ud fra helhedsindtryk fra tilsynsbesøgene. Med kun få dages besøg over året umuliggøres naturligvis evidensbaserede, sikre konklusioner.

Til gengæld kan man iagttage mange "tegn" - træk, der antyder eller afspejler forhold i – og omkring undervisningen, dens deltagere, dens kultur og læringsmuligheder i miljøet.

I de besøgte klasser har der været en læringsfremmende stemning omkring undervisningen – eleverne har virket parate til at være med til det, der skulle ske – ingen oplevelse af uro, støj etc. som gør det svært at undervise eller at lære noget. Lydbilledet vidner om, at langt de fleste er optaget af det, de laver. Eleverne går generelt

umiddelbart i gang med aktiviteterne, hvorved der ikke optræder unødvendig spildtid, ventetid etc. I nogle tilfælde starter undervisningen med lærerens præsentation af dagens indhold, så det bliver klart for eleverne, hvad der skal ske. Forskning peger på, at et sådant overblik forbedrer elevernes læring.

I år startes tirsdagene og fredagene med et fællesmøde, der med lærerstyring / elevstyring, sange, meddelelser (+ tirsdag et samfundsrelevant, lærerforberedt tema), virker som en god fælles start på den fælles skole.

Lærerne virker velforberedte med styr på, hvad de vil med undervisningen, og til tider med rigtig gode ideer, der kan virke motiverende på eleverne. Undervisningsmaterialerne er relevante, og der synes ikke at være dét overvældende og ensrettende fokus på digitale midler, der problematiseres i den aktuelle skoledebat.

Elevernes faglige niveau forekommer i alle fag at være alderssvarende – vurderet ud fra undervisningen og dens materialer, elevfremlæggelser, samtaler med elever mm. og elevgruppen virker i øvrigt som helhed ret homogen ift. etnicitet og kulturbaggrund. Skolen oplever god forældreopbakning til undervisningen. Desuden er elevernes niveau ved skolens afgangsprøver bestemt fint.

Syddjurs Friskole varetager en del specialundervisning, med- og uden bagvedliggende bevillinger, og dækker således bestemt en forholdsmæssig andel af den hjælp og støtte, som lokalområdet børn har behov for.

Elevernes rolle i undervisningen er forskellig. I nogle tilfælde har de i løbet af et modul været igennem forskellige arbejdsformer og aktiviteter, mens deres rolle i enkelte andre mest har været at lytte, evt. tage noter og svare på lærerens spørgsmål og hvor størstedelen af arbejdet synes at ligge hos læreren. Begge varianter findes på SDF. Jeg har oplevet vekslen mellem klasse- og pararbejde (f.eks. Cooperative Learning). Et sådant mix lægger op til en høj grad af elevaktivitet og inkludering - pararbejde lægger op til en konstant aktivrolle til alle. Dertil kommer, at skiftende arbejde også kan tilføre en vis grad af tempo og dynamik – så selv moderat uoplagte elever ”kommer op af stolene”.

Lærer – elev relationen virker meget præget af en god tone – en blanding af afslappethed/ tryghed og respektpræget tilgang til hinanden. Konflikter, skældud etc. eksisterer naturligvis, men fylder ikke.

Humor og venlig ironi kan man sagtens opleve i samværet.

Også elev-elev relationen opleves i et godt leje. Eleverne synes at kunne samarbejde på kryds og tværs uden mange besværligheder eller problemer, der skal løses, før alle kan komme i gang. Det kan tyde på en god relationsledelse fra lærernes hånd, men støttes sikkert også af, at skoleåret på SDF for eleverne indeholder adskillige og forskellige samarbejdsformer på tværs af klasser og alder. Som for eksempel, når 7. klasse inviteres til Naturfagsfremlæggelser hos 9.

Eller når alle elever arbejder med samme tema (Det gode Liv) eller det årlige teaterprojekt for alle.

Her er fællesmøderne også et element, der kan fremme en løbende forståelsesflade mellem alle elever. Møderne har forskelligt indhold og elever og lærere har på skift ansvaret for indholdet på – og styringen af mødet. Eleverne lærer hinanden at kende til støtte for den enkeltes oplevelse af at høre til på skolen – at føle sig ”anerkendt på arbejdet”.

Skolen har derudover elevråd, hvis arbejde også kan virke integrerende. Ovenstående elementer understreger tillige den stemning af ligeberettigelse og demokrati, som præger arbejdet på skolen.

På samme måde virker den problemorienterede (politisk, etisk, juridisk etc) debatskabende undervisning i samfundsfag som en god vej til at åbne elevernes nysgerrighed og medleven.

Stemningen mellem lærerne (som har betydning for den stemning, de breder ud i klasserne) antyder et levende og afslappet kollegialt klima, der kan facilitere gode løsninger i planlægningen og udførelsen af undervisningen og det øvrige pædagogiske arbejde. Også lærernes samarbejde hen over året virker ret omfattende. Herved kan der opstå en stor fælles kollegial viden om hinandens profiler, styrker og svagheder, som – brugt rigtigt – kan medvirke til at eleverne får ”det bedste fra alle” samt at lærerarbejdet bliver motiverende og udviklende. I øvrigt har SDF en personalegruppe, der med en spredt fordeling på både køn og alder kan give børnene inspiration fra forskellige vinkler. Alt i alt virker de menneskelige relationer i - og omkring undervisningen således egnet til at fremme vækst- og læreprocesser hos alle involverede.

En del af skolens faglige aktiviteter er som nævnt organiseret tematisk, f.eks. det årlige store teaterprojekt, som er fælles for alle børn og voksne og organiseret i undergrupper med store og små elever i samarbejde om hver sin rolle i projektet. Her har eleverne mulighed for at udvikle styrkesider eller afprøve nye områder og for at opleve egen indsats som væsentlig for det fælles resultat. Et sådant fællesprojekt kan styrke den enkeltes oplevelse af identitet i skolen og en plads i helheden, hvilket også er et af målene med det. Det fag-faglige udbytte i de mange discipliner, der udfoldes i et sådant projekt, er dog svært at vurdere, og det synes vanskeligt at se projektet som opfyldende specifikke læringsmål fra de daglige fagområder. Og det er vel kun muligt at evaluere en sådan læring på det helt individuelle plan.

I år omfattede tilsynet også en dag, hvor ugetemaet ”Det gode liv” var på dagsordenen i mellemtrin og overbygning, og de overværede fremlæggelser vidnede både om et fint fagligt niveau samt gode evner til at formidle viden.

Skolen råder over bygninger af varierende alder, de fleste med uv-lokaler, der virker velegnede, rummelige og indbydende. I overbygningen er der nem adgang til at etablere storrum, når flere klasser arbejder sammen. Skolen har senest udvidet bygningsmassen med flere lokaler, herunder et veludstyret område til fysik/kemi/naturfag. Udendørs finder man værksteder for billedkunst og en hytte til håndværk/design og madkundskab. Dog mangler skolen faciliteter til idrætsundervisning om vinteren – pt må faget placeres i efterår/forår.

Udsmykning og inventar ser ud til at blive behandlet godt – endnu et tegn på tilpas rammesætning og god trivsel. Også de fysiske omgivelser har betydning for læring, i det omfang børnene bruger dem, hvilket specielt indskolingen og mellemtrinnet gør – de er udendørs i pauserne.

Syddjurs Friskole har, rundt om skolen, masser af udendørs muligheder for leg og mange forskellige aktiviteter og ikke sjældent kan man opleve ”boglige fag” omsat til noget med bevægelse på de grønne arealer.